

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет магістерської підготовки
Кафедра публічного управління та
менеджменту природоохоронної
діяльності

Магістерська кваліфікаційна робота

на тему: Проблеми та перспективи розвитку сучасного підприємства в
умовах нестабільного зовнішнього середовища

Виконала студентка 2 курсу гр. ММО-18 з/ф
спеціальності «073 Менеджмент»
Карпова Валерія Іванівна

Керівник: к.е.н., доц. _____
Тюлькіна Катерина Олександрівна

Рецензент: ОДАБА к.е.н., доц. Камбур
Ольга Леонідівна

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет магістерської підготовки

Кафедра публічного управління та менеджменту природоохоронної діяльності

Рівень вищої освіти магістр

Спеціальність 073 Менеджмент

(шифр і назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____

Павленко О.П.

« 28 » жовтня 2019 року

З А В Д А Н Н Я
НА МАГІСТЕРСЬКУ КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

Карповій Валерії Іванівні

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи: Проблеми та перспективи розвитку сучасного підприємства в умовах нестабільного зовнішнього середовища

керівник роботи: Тюлькіна Катерина Олександрівна, канд. екон. наук, доцент

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом закладу вищої освіти від «18» жовтня 2019 року №235-С

2. Строк подання студентом роботи: 09 грудня 2018 р.

3. Вихідні дані до роботи: законодавчі та нормативні документи, статистичні дані, періодичні видання, наукові статті, установчі та звітні документи будівельного підприємства ТОВ «ГЕФЕСТ-БІЛДІНГ», дані аналітичної системи YouControl

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки: 4.1. Теоретичні основи антикризового управління підприємством. 4.2. Методичні підходи до визначення ймовірності банкрутства підприємства та аналіз галузі його діяльності.

4.3. Пропозиції щодо стабілізації розвитку ТОВ «ГЕФЕСТ-БІЛДІНГ».

5. Перелік графічного матеріалу: Рис. 1. Види фін. кризи на підприємстві; рис.2. Ідентифікація чинників; рис.3. Складові системи протидії банкрутству; рис.4. Алгоритм виявлення та подолання фін. кризи на підпр.; рис.5. Книги Кодексу України з процедур банкрутства; рис.6. Мета Кодексу; рис.7. Методика діагностики банкрутства підпр.; рис.8. Класиф. методів діагностики банкрутства підпр.; рис.9. Показники оцінки ймовірності загрози банкрутства; Рис.10. Індеси буд. продукції; рис.11. Обсяг викон. буд. робіт за регіонами у 2018 р., рис. 12. Індекс MarketScore. Табл.1. Коеф. капіталізації; табл.2. Клас. типу фін. стану підпр.; табл.3. Аналіз лікв. балансу; табл.4. Коеф. ліквідності; табл.5. Звіт про фін. результати; табл.6. Оцінка ймовірності банкрутства; табл.7. Заходи щодо стабілізації розвитку ТОВ «ГЕФЕСТ-БІЛДІНГ»; табл.8. Прогноз результатів заходів.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1			
2			
3			

7. Дата видачі завдання: «28» жовтня 2018 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів роботи	Термін виконання етапів роботи	Оцінка виконання етапу	
			у %	за 4-х бальною шкалою
1.	Робота з літературними джерелами	28.10.19-03.11.19	90	ВІДМІННО
2.	Робота на розділом 1 «Теоретичні основи антикризового управління підприємством»	04.11.19-13.11.19	90	ВІДМІННО
3.	Робота над розділом 2 «Методичні підходи до визначення ймовірності банкрутства підприємства та аналіз галузі його діяльності»	14.11.19-23.11.19	90	ВІДМІННО
4.	Рубіжна атестація	18.11.19-23.11.19	90	ВІДМІННО
5.	Робота над розділом 3 «Пропозиції щодо стабілізації розвитку ТОВ «ГЕФЕСТ-БІЛДІНГ»	24.11.19-06.12.19	90	ВІДМІННО
6.	Оформлення роботи	06.12.19-09.12.19	90	ВІДМІННО
7.	Здача роботи на кафедрі	09.12.19	90	ВІДМІННО
8.	Перевірка на плагіат	09.12.19-12.12.19	90	ВІДМІННО
	Інтегральна оцінка виконання етапів календарного плану (як середня по етапам)		90	ВІДМІННО

Студент _____ Карпова В.І.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____ Тюлькіна К.О.
(підпис) (прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Тема: Проблеми та перспективи розвитку сучасного підприємства в умовах нестабільного зовнішнього середовища.

Автор: Карпова В.І.

Несприятлива сучасна економічна ситуація негативно позначилася на фінансовому стані підприємств і організацій будівельної галузі. Вихід будівельної галузі із кризи можливий тільки в результаті виходу із кризи окремих підприємств за рахунок пошуку внутрішніх резервів фінансової стабілізації.

В теоретичній частині роботи розглянуто сутність та класифікацію криз сучасних підприємств, причини виникнення криз та антикризове фінансове управління, законодавчі засади питання банкрутства підприємств.

В аналітичній частині представлено діагностування кризового стану підприємства, сутність методів оцінки ймовірності банкрутства підприємств та аналіз стану будівельної галузі в Україні та Одеській області.

Розділ з пропозиціями містить характеристику підприємства ТОВ «ГЕФЕСТ-БІЛДІНГ» та аналіз його фінансового стану, оцінку фінансових результатів та ймовірності банкрутства підприємства, а також заходи щодо стабілізації його розвитку.

Магістерська робота представлена в обсязі 95 сторінок, складається з 3 розділів, висновків, переліку посилань з 32 джерел та одного додатку.

Ключові слова: фінансовий стан, криза, антикризове управління, банкрутство, коефіцієнт Бівера, модель Альтмана, фінансовий скоринг.

ABSTRACT

Topic: Problems and prospects of modern enterprise development in unstable environment conditions.

Author: Karpova V.I.

The unfavourable modern economic situation has adversely affected the financing position of enterprises and organizations in building industry. The output of the building industry from the crisis is possible only by overcoming the crisis of individual businesses by finding internal reserves of financial stability.

In the theoretical part were considered the definition and classification of crises in modern enterprise, the causes of crises and anticrisis financial management, the legal basis bankruptcy issues.

In the analytical chapter was presented the diagnosis of the crisis situation in an enterprise, the estimate methods of the bankruptcy probability firms and the analysis of the building industry state in Ukraine and Odesa region.

The part with proposals contains the characteristic of the building enterprise LLC "GEFEST-BUILDING", the analysis of its financial state and bankruptcy probability, and measures to stabilize its development.

Master's work is presented in 95 pages, consists of 3 sections, conclusions, the list of references from 32 sources and one addition.

Key words: financial condition, crisis, anti-crisis management, bankruptcy, Beaver coefficient, model Altman, financial scoring.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
Розділ 1. Теоретичні основи антикризового управління підприємством....	10
1.1. Сутність та класифікація криз сучасних підприємств	10
1.2. Причини виникнення криз та антикризове фінансове управління	16
1.3. Законодавчі засади питання банкрутства підприємств.....	25
Розділ 2. Методичні підходи до визначення ймовірності банкрутства підприємства та аналіз галузі його діяльності	30
2.1. Діагностування кризового стану підприємства	30
2.2. Сутність методів оцінки ймовірності банкрутства підприємств	37
2.3. Аналіз стану будівельної галузі в Україні та Одеській області	44
Розділ 3. Пропозиції щодо стабілізації розвитку ТОВ «ГЕФЕСТ-БІЛДІНГ».....	51
3.1. Характеристика підприємства ТОВ «ГЕФЕСТ-БІЛДІНГ» та аналіз його фінансового стану	51
3.2. Оцінка фінансових результатів та ймовірності банкрутства ТОВ «ГЕФЕСТ-БІЛДІНГ»... ..	61
3.3. Заходи щодо стабілізації розвитку ТОВ «ГЕФЕСТ-БІЛДІНГ» та їх результати	70
ВИСНОВКИ	85
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	89
ДОДАТОК А.....	93

ВСТУП

Актуальність теми. Умови функціонування сучасних підприємств будь-якої форми власності, організаційно-правової форми господарювання та галузевої належності характеризуються невизначеністю та динамічністю соціально-економічного середовища. Так несприятлива сучасна економічна ситуація негативно позначилася на фінансовому стані підприємств і організацій будівельної галузі. Кількість збиткових підприємств у загальній кількості будівельних організацій у 2018 році склала більше 27%. Така збитковість на сьогоднішній день пов'язана з високим рівнем витрат на будівельно-монтажні роботи, низькою окупністю техніки та інвестиційних проектів.

Ще одним важливим фактором, який зумовив збитковість будівельної галузі, стало різке падіння інвестиційної активності в державі. Криза в будівельній галузі призвела до зменшення попиту на будівельні матеріали, росту простроченої межфірмової заборгованості між учасниками будівництва (за виконані роботи та надані матеріали), поширенні бартеру, коли будівельники платять за послуги та матеріали квадратними метрами.

Вихід будівельної галузі із кризи можливий тільки в результаті виходу із кризи окремих підприємств за рахунок пошуку внутрішніх резервів фінансової стабілізації.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Вагомий внесок у розробку теоретичних і прикладних проблем антикризового управління, окремих його інструментів та аспектів зробили: І.Бланк, Н.Брюховецька, В.Василенко, А.Градов, С.Іванюта, Л.Івін, В.Король, Е.Коротков, Г.Курошева, Л.Лігоненко, О.Майборода, П.Перерва, Л.Ситник, О.Терещенко, А.Ткаченко, А.Штангрет та інші. Істотний внесок у розвиток методології діагностики кризових ситуацій на основі показників фінансового стану зробили такі вчені-економісти, як Е.Альтман, У.Бівер, А.Гропеллі,

І.Єгоричев, С.Єлецьких, В.Калюжний, Н.Михаліцька, Н.Кельчевська, А.Крюков, Н.Сторочко, Р.Тоффлер, Д.Шиян та інші.

Метою магістерської роботи є виявлення проблем та перспектив розвитку сучасного підприємства в умовах нестабільного зовнішнього середовища.

Завданнями магістерської роботи є:

- розкриття теоретичних основ антикризового управління підприємством;
- розгляд методичних підходів до визначення ймовірності банкрутства підприємства та аналіз галузі його діяльності;
- розроблення пропозицій щодо стабілізації розвитку ТОВ «ГЕФЕСТ-БІЛДІНГ».

Об'єктом дослідження є фінансова діяльність будівельного підприємства ТОВ «ГЕФЕСТ-БІЛДІНГ».

Предметом дослідження є фінансовий стан будівельного підприємства ТОВ «ГЕФЕСТ-БІЛДІНГ».

Вихідні дані. Були використані законодавчі та нормативні документи, статистичні дані, періодичні видання, наукові статті, установчі та звітні документи будівельного підприємства ТОВ «ГЕФЕСТ-БІЛДІНГ», інформація о діяльності підприємства ТОВ «ГЕФЕСТ-БІЛДІНГ» з аналітичної системи YouControl.

В роботі були використані наступні методи наукового дослідження: методи класифікації та узагальнення, порівняння, системно-структурного аналізу, описово-аналітичний метод, метод аналізу та синтезу.

Елементи наукової новизни одержаних результатів:

1. В роботі було систематизовано методичне забезпечення діагностики загрози банкрутства, яке характеризується значною різноманітністю підходів та інструментів її проведення.

2. В роботі були проведена оцінка ймовірності банкрутства будівельного підприємства ТОВ «ГЕФЕСТ-БІЛДІНГ» з подальшим формулюванням пропозицій щодо стабілізації його розвитку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Антикризовий менеджмент» [Електронний ресурс] / уклад. : Т. С. Пічугіна, Л. І. Безгінова, О. М. Шарапова. – Електрон. дані. – Х. : ХДУХТ, 2015.
2. Гудзь Т.П. Система раннього виявлення та подолання фінансової кризи підприємств : монографія / Т.П. Гудзь. – Полтава : РВЦ ПУСКУ, 2007. – 166с.
3. Гудзь Т.П. Механізм діагностики фінансової кризи / Т.П. Гудзь // Економіка: проблеми теорії та практики: зб. наук. праць. – Дніпропетровськ: ДНУ. – 2004. – Вип. 196. – Т. 4. – С. 816–821.
4. Погріщук Г.Б., Присяжнюк С.В. Ідентифікація фінансової кризи на підприємстві / Г.Б. Погріщук, С.В. Присяжнюк // Економіка і суспільство. – 2016. – Вип. 3. – С. 463-469.
5. Кірілюк Р. П. Фінансова криза на підприємстві: фактори виникнення та механізм попередження / Р. П. Кірілюк. // Економіка. Управління. Інновації. - 2013. - № 1. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/eui_2013_1_24
6. Денисюк О.Г., Дерев'янка О.Ю. Сутність, класифікація та причини виникнення криз у діяльності підприємств. «Вісник ЖДТУ»: Економіка, управління та адміністрування. 2015. - №1(71), С. 80-88. - Режим доступу: <http://ven.ztu.edu.ua/article/view/50151/46197>.
7. Пушкарь А.И. Антикризисное управление: модели, стратегии, механизмы / А.И. Пушкарь, А.Н. Тридед, А.Л. Колос. – Харьков: Модель Вселенной, 2001. – 452 с.
8. Закон України “Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом” від 30.06.1999 – Режим доступу: <http://www.rada.kiev.ua>
9. Закон України “Про банкрутство” від 14.05.1992 № 2343-ХІІ - Режим доступу: <http://www.rada.kiev.ua>

10. Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» редакція від 07.12.1999 № 2343-ХІІ - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2343-12/ed19991207>
11. Проект Кодексу України з процедур банкрутства від 26.02.2018 № 1860 - Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=63518
12. Чібісова І.В. Методи оцінки і прогнозування банкрутства підприємств / І.В. Чібісова // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. – 2012. – № 22. Ч. 2. – С. 389 – 394.
13. Каблов Е.В. Проблемы адаптивности зарубежных методик диагностики банкротства в отечественной практике / Е.В. Каблов // Фундаментальные и прикладные исследования кооперативного сектора экономики: научно-теоретический журнал. – 2013. – № 3. – С. 111 – 114.
14. Костіна О.М. Методи та моделі діагностики кризового стану підприємства / О.М. Костіна, О.Є. Майборода // Вісник Сумського державного університету. Серія Економіка. – 2012. – № 4.- С. 91 – 97.
15. ТОВАЖНЯНСЬКИЙ В.Л. Визначення ознак банкрутства: санація та реструктуризація підприємств / В.Л.ТОВАЖНЯНСЬКИЙ, П.Г. Перерва // Сборник научных трудов «Вестник НТУ «ХПИ»: Актуальні проблеми управління. – 2013. – № 52 (1025).- С. 152 – 162.
16. Бланк И.А. Финансовый менеджмент: учебный курс / И.А. Бланк. – 2-е изд. – К.: Эльга, Ника- Центр, 2004. – 656 с.
17. Ван Хорн Д. Основы финансового менеджмента: монография / Хорн Д. Ван, Д. Вахович : пер. с англ. – 12-е изд. – М.: Издательский дом «Вильямс», 2008. – 1232 с.
- 18 Кобець С.П. Підхід до систематизації методів діагностики ймовірності настання банкрутства підприємства / С.П. Кобець, Н.С. Власенко // Економіка та суспільство. – 2017. – № 10. – С. 266-270
19. Кукурудза Л.О. Банкрутство: причини, наслідки, організація протидії / Л.О. Кукурудза // Вісник КДТЕУ.- 1998. - №1. - С. 91-101.

20. И.А.Бланк. Стратегия и тактика управления финансами. – Киев: МП «ИТЕМ лтд», СП «АДЕФ-Украина», 1996 –534 с.
21. Сидяга Б. В. Прогнозування ймовірності банкрутства підприємства / Б.В. Сидяга // Галицький економічний вісник. - 2009. - № 2. - С. 80-83.
22. Рішення для бізнесу YouControl. – Режим доступу до ресурсу: <https://youcontrol.com.ua/>
23. Рогожин П.С., Гойко А.Ф. Економіка будівельних організацій. – К.: Видавничий дім «Скарби», 2001. – 449 с.
24. Статистична інформація [Електронний ресурс] // Держкомстат України. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
25. Про заробітну плату та стан її виплати у липні 2018 року [Електронний ресурс] // Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.minregion.gov.ua/napryamki-diyalnosti/building/pricing/rozvitok-budivelnoyi-diyalnosti/pro-zarobitnu-platu-ta-stan-yiyi-viplati-u-lipni-2018-roku/>
26. Обсяг виробленої будівельної продукції (виконаних будівельних робіт) за видами [Електронний ресурс] // Державна служба статистики України. – Режим доступу до ресурсу: http://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2014/bud/ovb/ovb_u/ovbp_vyd_u.xls
27. Тюлькіна К.О. Лідери будівельного ринку в Одеській області. / К.О. Тюлькіна // Тези доповідей 75-ї науково-технічної конференції професорсько-викладацького складу академії. Одеса: ОДАБА. - 2019. - С.111.
28. Очікування будівельних підприємств у IV кварталі 2018 року щодо перспектив розвитку їх ділової активності [Електронний ресурс] // Держкомстат України. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2019/fin/rp/bud/Construction_4_2019.pdf
29. Установчий договір ТОВ "ГЕФЕСТ-БІЛДІНГ".
30. Устав ТОВ "ГЕФЕСТ-БІЛДІНГ".

31. И.А.Бланк. Стратегия и тактика управления финансами. – Киев: МП «ИТЕМ лтд», СП «АДЕФ-Украина», 1996. – 534 с.
32. Сидяга Б. В. Прогнозування ймовірності банкрутства підприємства. // Галицький економічний вісник. - 2009. - № 2. - С. 80-83.